

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 128.

V Ljubljani, v torek 7. junija 1892.

Letnik XX.

Vravnava valute.

Z Dunaja, 1. junija.

II.

Kakor škodljiva je vedna menjava azijske, tako pa se moramo zelo bati, ko bi azijska povsem zginila. Danes se dobi za 100 naših goldinarjev 170 mark. Ko bi azijska zginila, dobilo bi se za 100 naših goldinarjev 200 mark. To bi pač ugajalo vsem onim, ki imajo kapitale na izposojilu, sploh upnikom, toliko državnim, kolikor zasebnim. Lahko bi kdo rekel: Zakaj se bojite, da bi azijska zginila, saj je sedaj vedno?

Od leta 1868 imamo skoro isto množino denarja v prometu, v zvezi temu, da se je število prebivalcev precej namnožilo. To je deloma tudi povod, da je naš goldinar narastel v svoji vrednosti. Dokaz temu je dejansko razmerje, da je danes naš goldinar za 20 krajcarjev več vreden, kakor srebro, kolikor ga je v enem srebrnem goldinarju. Ako bodo naši gospodarski odnosi ostali še nekaj let tako ugodni in povoljni, bo naš državni kredit vedno boljši, in ako nam Bog ohrani trajni mir, mora naš goldinar v svoji vrednosti vedno bolj rasti, dokler ne zgine s tem pa tudi vsaka azijska. Tudi to bo k temu dokaj pripomoglo, da že leta in leta več blaga iz naše države izvažamo v tuje dežele, kakor pa mi od njih dobivamo blaga. S tem pa mi več denarja dobimo od inozemstva, kakor mu mi izplačamo za prejeto blago od zunaj. To se pravi, mi imamo dejansko ugodno ali aktivno kupčijsko bilanco.

Res je, da imamo skoro 4 milijarde (4000 milijonov goldinarjev) dolga, za kateri moramo plačevati inozemstvu na leto čez 160 milijonov goldinarjev.

jev obrestij, pa v zvezi temu nam več preostaja denarja doma.

Če to presojujemo, jasno nam mora biti, ker ima inozemstvo več nam plačati, kakor mi njemu, da je vprašanje po našem denarju večje, kakor po zlatem denarju inozemstva, po markah in lirah. Vsled tega pa raste naš goldinar v svoji vrednosti, marka, oziroma zlat denar, pa zgublja svojo azijo.

Ako sedanje ugodne razmere ostanejo tako povoljne, ni dvojbe, da bo azijska zginila. To pa bo imelo slabe posledice za kmetijske pridelovalce, pa tudi obrtniške.

Danes dobi tovarnar ali obrtnik za svoje v inozemstvo odposlano blago za 1700 mark 1000 avstrijskih goldinarjev; ako bo pa azijska zginila, dobil bo le 850 goldinarjev; ta razlika pa je zanj pogubna, in osebno obrtništvo ne more več tekmovali v grozni konkurenci, kakoršna danes obstoji. On peša, on omeji število svojih sodelovalcev, ali jim pa zniža v primeri vsakdanje plačilo. To nava- jam izrecno, ker to jasno kaže, da od srečnega položaja obrtnika gospodarja je tudi odvisno stanje delavčeve.

A še hujše boče za kmetovalca, če azijska po- neha.

Vzemimo, da dobi sedaj kmetovalec za svoje žito ali za svojo živino, katero pošlje v inozemstvo, 1000 goldinarjev, vsled odpadle azijske dobil bo za isto blago le 850 goldinarjev. Res je, s temi 850 goldinarji bi lahko dobil 1700 mark, kakor poprej, pa pomagati bi si ne mogel s tem nič. Plačila za delavce, davki ostanejo v isti visokosti; davkarja ne pravi, ker si ti kmetovalec sedaj manj izkupil za tvoje zemljiške pridelke, boš pa manj davka plačal. Prav tako hoče hlapec o Božiču imeti svoje

plačilo, če tudi je gospodar skupil za žito namesto 1000 samo 850 goldinarjev.

Da bi tako razmerje nastalo v vrednosti našega avstrijskega goldinarja, to je, da bi bil enako vreden, kakor ste dve zlati marki, to želijo osebno oni mogočni denarni krogi, ki živijo od kapitalov, oziroma od obrestij.

Po tem hrepeni tudi „Neuwirth“, in Bog nas obvaruj, da bi kedaj obveljala načela tega modri- jana. Potem bi naša država in naši zadolženi po- sestniki imeli najmanj eno celo milijardo več dolga. To bi pač ugajalo onim našim upnikom, ki so nam posodili denar, ko je imel nizko vrednoto, n. pr. ko je en naš goldinar veljal le 1 marko in pol ali k večjemu 1 marko in 60 vinarjev; potem bi pa do- bili za vsak izposojeni goldinar namesto 1 marke in 60 vinarjev celi 2 marki.

Ze sedaj so neznosna bremena dolgov na naših zemljiščih, kaj bi bilo še le potem! To bi po- menilo polom naših kmetijskih posestev! S tem bi pa trpelo tudi obrtništvo in trgovstvo, kajti ne smemo pozabiti, da blagostanje poljedelcev je trdna podlaga tudi za obrtništvo. To dobro čutijo celo naši trgovci.

Ko so slabe letine, prazne so prodajalnice po trgih in mestih, kmetič nima denarja, da bi na- kupil potrebne obleke in drugega blaga, ampak od- laša z nakupom za poznejša boljše leta. Prašal bi me morda kak obrtnik, morda bo pa ona obrtni- ja, ki izdeluje inozemsko surovo blago, prosperala pri taki denarni vrednosti, kajti obrtnik ali tovarnar bo dobival surovino po nižji ceni, kakor dosedaj.

Poglejmo si malo položaj takega obrtnika. Vze- mimo tovarnarja, ki izdeluje sukno iz volne, katero dobiva, oziroma nakupuje iz inozemstva. On bo sicer za gotovo množino volne v vrednosti 1700

LISTEK

Nesreča v pribramskem rudniku.

Nesreča, katera se je v pribramskem rudniku zgodila, nima skoraj bi rekel, sebi enake.

Ogenj so zapazili v ponedeljek 31. maja po 1. uri popoldne, in od začetka se ga ni nihče ustrašil, ker nastajajo ondi enaki ognji večkrat, se- veda v manjših razmerah. Požar razsaja kakih 1000 metrov globoko. O njegovem postanku razširja se več vestij.

Pred vsem mislijo, da je v ponedeljek treščilo v Marijanski rov, in da je na ta način ogenj nastal. Dalje menijo, da se je notri svetilnica razbila in zažgala. Tretja vest, in ta je med občinstvom naj- bolj razširjena, je, da je hudobna roka ogenj za- trosila.

Delavci so po splošnjem mnenju tihi in pošteni ljudje. Živijo zmerno v svojih hišicah, ki so po hri- bih raztresene. Pa tudi sem se priklatijo tu pa tam hujskači in to je ravno vzrok, ker se misli, da je ogenj iz hudobije bil ukresan. V rovih je delalo kakih 700 rudokopov.

Na liou mesta so se vršili grozni prizori. Žena rudarja Šafra je bila hudo bolna in ko je izvedela, da je njen mož zgubil življenje, je iz obupa umrla. Druga žena je znorela, ko je videla truplo svojega moža.

Pa tudi rešitev nesrečnih rudarjev je zahtevala

svoje žrtve. Mnogi tovariši ubogih in gasilci z Bré- zovih Gorá, ki so se prostovoljno onim pridružili, so se v rove spustili, da bi rešili delavce, kateri so klicali na pomoč, pa morali so vse pustiti, ker so jih več od njih mrtvih ven izvlekli. Vsled tega so z večjo previdnostjo postopali. Nadplezalec, jeden najbolj pogumnih mož, je prišel trikrat v rov še z enimi, četrtič so ga pa mrtvega našli na vlačilu.

Reševali so delavce do 1. ure po polnoči, po- tem pa ne več, ker je bilo število ljudi, ki so pri tem poginili, večje, kakor i število onih, ki so jih rešili.

Rešili so sicer več rudarjev, pa dim je postajal vedno gostejši, škodljivi plini so se razvijali, tako da je bilo nemogoče v rove priti. Gospod Grögler, vodja rudnika, je še večkrat poskušal priti v rov Franca Jožefa in Marijanski, ali zastonj. Delavci, nahajajoči se spodaj, so klicali na pomoč skozi cev, a pomagati jim ni bilo moč. Od znotraj so se sli- šali razpoki dinamita in ljudje pripovedujejo, da je še zjutraj donela žalostna rudarska pesem v čast sv. Prokopu, ki je pa kmalu potihnila. Za stotine rudarjev so izkopali v okolici skupne grobove. Po- grebi prvih so bili dne 1. junija.

Ganljivo je bilo, ko so začeli peti mrtvaški zvonovi s stolpov v Pribramu in Brezovih Gorah. Zraven cerkve v Brezovi Gori stoji v zidu križ. Tu je klečala mlada žena, objemala Zveličarjeve noge in mu tožila svojo bol. Za kom je žalovala, za bratom, očetom ali možem? . . .

Dne 31. maja se je začel med 12. in 1. uro nov „šiht“. Po zapisniku se je spustilo v rov svete Ane, Vojteha, dalje v Marijanski in Prokopov, ki so med seboj zvezani, do 600 rudarjev, kar se je naznanil ogenj v Marijanskem rovu 1000 metrov pod zemljo in ob enem se je valil gost dim. Precej so opozorili delavce v vseh štirih rovih, da naj iz- stopijo. Nekateri se še niso za požar v Marijanskem rovu zmenili, češ, saj ne bo prišlo tako daleč.

Seveda ogenj se ni mogel tako hitro razširiti, pa da se bo dim povsod vrnil, na to ni nihče mislil. Da bi ogenj ugasili, so spustili skozi štiri cevi vodo v rov. Plini in dim, ki so izhajali skozi cev so vsled zraku, ki so ga dolí „gnedli“, trčili vkup in zastrupili zrak. Prestrašeni so letali delavci k izhodom; rinili so se k vlačilu, po katerem se vlečejo „hunti“ (vozovi) ven, ali padali so v rove omamljeni.

Na rovu Franca Jožefa so izvlekli na prazni „šali“ tri klobuke, svetilnice, polovico razbite čre- pinje in kos noge. Drugi, ki so plezali po „fahr- kunstu“, so padli na dno, kjer so našli smrt. Nekaj rudarjev se je le rešilo in ti so hiteli domov poto- lažit svoje domače.

Grozna zmešnjava je nastala po mestu. Vse je hitelo k rovom. Hitro so poklicali vse zdravnike; bilo jih je potreba.

Od vseh stranij so se oglašali prostovoljci, da bodo stopili v rov sv. Ane, ker tukaj se je moglo še kaj pomagati. V Marijanskem rovu je pregorela

mark imel plačati ne več 1000 gld., ampak le 850 gld., torej on ima dobička celih 150 gld., ker je azijska odpadla. Pa pogledajmo si stvar nadalje, kako se vse razmere razvijajo. Kmetovalci so, kakor smo razložili, ubožali, ker za isto žito n. pr. dobé sedaj po odpadli azijski le 850, namesto prejšnjih 1000 gld., zato oni ne morejo iti v prodajalnice in tam kupiti si sukna za obleko, ampak potrpe bolj, ko morejo, s svojo staro obleko. Pa tudi mali obrtniki, krojač, šivilja, čevljar itd. nimajo več toliko zaslužka, ker jim dokaj manj dela in naročil prihaja od kmetijskih gospodarjev. Jasno je tedaj, da tovarnar nima kaj prida kupcev za sukno, in ako hoče, da mu sukno ne bo zaležalo, mora ceno znižati, da le sukno razproda.

Ce azijska zginje doma pri nas, zginje tudi za inozemskega kmetovalca. Ce ta inozemski tekmeec zdaj dobi za 1000 naših goldinarjev ne več 1700 mark, kakor poprej, ampak vsled odpadle azijske 2000 mark, ima on že to prednost, da more našemu avstrijskemu tovarnarju tekrovati pri istem blagu za 300 mark; s tem pa hudo zadene našega tovarnarja, kateremu tako rekoč izpodbije navidezno korist.

Mi vidimo torej, da v omenjenem slučaju, če zginje azijska, bodo trpeli ne le kmetijski, ampak tudi obrtniški pridelovalci.

Poslanec Neuwirth in oni, ki v njegov pogubni nauk verujejo, ugovarjajo in trdijo sicer s pravico, da pri takih razmerah bodo pa konsumentje dobro stali, oziroma shajali, to so vsi oni, ki živijo iz prihodkov od obrestij, ki imajo plače, torej uradniki in druga gospôda.

Vendar pa tudi ti ne bodo popolnoma deležni onih dobrot. Vzemimo, da se bo vsled odpadle azijske znižala cena pri kvintalu pšenice za 1 gld. in 50 novcev. To je hud udarec za kmetovalca in one kroge malo briga, kako bo shajal že itak silno ubožen kmetovalec. Toda počasi, tudi ti gospodje ne bodo ravno vse zaužili, kajti dobiček 1½ gld. delé si žitni trgovci, mlinar in pek.

Ti vsi so znani, osobito pa poslednji, da njega se more precej prijeti; in vzemimo, da ostane 50 novcev za razdelitev, oziroma za znižanje cene, prasham, za koliko bodo pač večje postale zemlje?

Utegnil bi mi še drugi reči, da vsled odpadle azijske se bodo cene sploh znižale. To je res! Toda tudi pri tem ne bodo v posebni koristi stanovi maleza obrta, ki živijo od kmeta, ampak le bogatniki, kapitalisti in uradniki. Da bi pa le zaradi teh moraloprepasti tako ogromno število ljudstva, katero prideluje, pač ni upravičeno; ne zabimo, da najboljša zaslomba države je še vedno kmetijski in obrtni stan. Uradnikom pa naj se plače pravično uravnajo, osobito nižjim vrstam, ki v primeri z višjimi niso v nikaki razmeri dohodkov. Kapitalisti, ki živijo tako rekoč le iz žuljev ubogih pridelovalcev, naj se zadovoljijo z manjšimi obrestmi, saj

vrv in „šala“ je sredi obstala. Grozen dim je vse napolnil.

Dasitudi je bila nevarnost velika, so se vendar nekateri rudarji doli spustili z g. Peškom in posrečilo se jim je nekaj delavcev rešiti. Ko so „šalo“ tretjič ven izvlekli, je bil Pešek že mrtev. Dramili so ga dve uri, pa zastonj. Njegovo ženo so morali domov odpeljati. Praznovala je reva svoj imendan in je bila z možem isti dan zjutraj pri sv. obhajilu.

Nekega rudarja, Krotskega, so čez dve uri vzdramili, a umrl je med potjo v bolnišnico, ker se je nadihal strupenega dima.

Do zvečer so potegnili štiri mrlične ven. Ob 8. uri je pozvonil zvonček iz rova Franca Jožefa in ko so „šalo“ spustili, pride ven rudar Soukup, popolnoma zdrav in prinesel dva mrtva tovariša. Rešil se je pri cevi, koder se spušta zrak.

Na pokopališču v mestu so pokopali 10 mrličev in v Brezovih Gorah kakih 20. Pogrešajo pa 194 mož iz Brezovih Gor, ne včevši one, ki stanujejo po vaseh.

* * *

Javno mnenje trdi, da je nekdo zažgal iz hudobije, in sicer je moral dotični les politi s petrolejem, da se je ogenj hitreje razširil. Nekateri celo trdijo, da je začelo na treh krajih ob jednem goreti. Število ponesrečencev je grozno, doslej pogrešajo še mnogo oseb, ki gotovo neso več žive v jamah; vseh skupaj je do 500. Od vseh krajev dohajajo darovi za nesrečne družine, ki so zgubile svoje očete.

bodo še vedno bolje shajali, kakor pa kmetovalci in obrtniki.

Azijska torej ne sme zginiti, ako hočemo zbrati velike škode v naši produkciji. Azijska se mora tedaj stalno zagotoviti in prav to namerava vladna predloga, to je stalno vrediti relacijo ali vrednostno razmerje med našim goldinarjem in zlatom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. junija.

Notranje dežele.

Položaj. „Op. Týdenník“, priporoča Čehom jedinstvo. Najprimitivnejše načelo, ki velja v politični strategiji, je: „Moči ne razstresaj, temveč zbiraj jih.“ To načelo se pri nas tepta z nogami in to se zmatra za vrhunec politične zmožnosti. Posledice tega nauka vidimo vsi, izgublamo vpliv, nikdo ne išče zveze z nami, Nemci dobivajo koncesije in vlada je brez strahu odstranila figovo pero s svojega ponemčevalnega in centralističnega programa. Nemški „schulverein“ ima neomejeno pravico, loviti češke otroke. Tega poprej ni bilo. Z našo neslogo pomagamo nasprotnikom in „schulvereinu“ na noge. Politični hujškalci in samopridni monopolisti slepe narod ravno tako, kakor se slepe češki otroci in „schulvereinovih“ šolah. Dokler se Čehi ne zjedinijo in ne dobé jasnega pojma o sredstvih, s katerimi mislijo doseči svoj namen, se položaj ne bode zboljšal, tako dolgo bodo v vjetništvu nemškega „schulvereina“ in ne bodo dosegli nobenih uspehov. — Ta glas naj bi dobro premislili Mladočehi, ker prihaja iz dežele, kjer so Čehi najbolj zatirani.

Češka. V poslednji številki svojega lista Alfonz St'astný zopet razpravlja vprašanje o narodni jedinstvi. On pravi, da je velika zmota, misliti, da v državnopravnih vprašanjih Mladočehi ne morejo hoditi s konservativnim veleposestvom, ker poslednje ni tako liberalno. Pri tem se le vpraša: „Hočeš li češko državo?“ Kdor pritrdi temu vprašanju, je naš, bodisi Nemec ali Čeh, liberalce ali konservativce, Mladočeh ali Staročeh. Kdor odriva od sebe elemente, ki hočejo češko državo, škoduje narodu in domovini. Za Mladočeha bi nikakor ne bilo to ponižanje, če se z drugimi strankami združijo v borbi za češko državo. Sami so preslabi, da bi brez Staročehov, Moravcev in veleposestnikov dosegli češko državno pravo. Če se pa Mladočehi nočejo v tej stvari sporazumeti z drugimi strankami, moramo si misliti, da jim za češko državno pravo ni nič mari, temveč le narod varajo. Podlaga za pogajanja pa morajo biti fundamentalni članki iz 1871. leta, ki so se tedaj bili sestavili po sporazumljenju vseh čeških strank. Sicer pa St'astný priporoča pasivno opozicijo.

Schulverein. Jeza nemških liberalcev, da je škof Bauer obsodil schulvereinsko šolo v Ivančicah, je tem večja, ker so že pričakovali, da se ta šola prevzame na javna sredstva. To bi se bilo tudi zgodilo, ker je v šoli precej otrok, katere so na razne načine privabili. Sedaj bode pa to težje, in sicer iz dveh razlogov. Konstatovano je, da so šolski vspehi jako slabi, pa tudi, da je velika večina otrok češka. Nemških otrok v Ivančicah ni toliko, da bi za-nje bila posebna šola potrebna. Šolska oblastva bodo morala dobro premisliti, predno prevzamejo tako popolnoma nepotrebno šolo v javno oskrb. Schulvereinovci so pa seveda tudi v strahu, da se ob priliki ravno tako svetu ne razkrijejo razmere v drugih njih šolah, ki neso nič boljše.

Poljaki in schulverein. Tudi poljski listi obsojajo schulvereinovo postopanje. Tako piše „Nowa Reforma“ v uvodnem članku, da Poljaki z zahvalo in priznanjem pozdravljajo besede brnskega višjega pastirja v Ivančicah, ker bolje vedó, kakor drugi, da je poučevanje v tujem, otrokom nerazumljivem jeziku pedagogičen nesmisel, ki pospešuje le neumnost in demoralizacijo in pomnožuje vrste nezadovoljnejšev. Levičarjem so pač take izjave poljskih listov malo všeč, ker sedaj vedó, da jih Poljaki vsem ne bodo podpirali proti drugim Slovanom. Brez Poljakov pa ne bodo mogli Nemci gospodovati v Avstriji. Mi le želimo, da bi Poljaki ne le z besedami, temveč tudi z dejanji pokazali, da ne odobravajo germanizacijskih namer nekih krogov.

Imuniteta poslancev. Znano je, da so bile konfiskovane pritrditve nekemu govoru doktorja Gregra v državnem zboru. Te dni je tudi grof Schönböck odgovoril na interpelacijo v tem oziru, da so dotične konfiskacije bile popolnoma pravilne, ker je v dotičnem govoru se nahajalo kaznjivo dejanje. Graška „Tagespost“ pa misli, da se to mnenje ne vjema prav z neko razsodbo najvišjega sodišča, po kateri govori v državnem in deželnem zboru ne morejo biti predmet kakemu kazenskemu postopanju. Po tem tudi nobeno sodišče nema preiskavati in razsojevati, če je v kakem poslanskem govoru kaj kaznjivega. Češki listi se večinoma vjemajo z mnenjem graškega lista. Mi smo tukaj naveli le to mnenje, sami pa o tej stvari ne izrečemo nobene sodbe, če tudi bi bilo morda želeli, da se ta stvar definitivno pojasni.

Bukovina. Bivši bukovinski deželni glavar Vasilko se je izjavil, ko je bil poslednjikrat na Dunaju, da ne prevzame več dežel. glavarstva. Nov deželni

glavar bo de Rumun Lupul, če se levičarjem ni posrečilo pregovoriti vlade, da bi kakega Nemca priporočila za to mesto.

Vnanje države.

Črnagora. Pri Kolašinu so vdrli zopet Albanci v Črnogoro in ubili desetletnega otroka. Seveda so tudi kaj poropali. Turško oblastvo jim dosti trdo na prste ne stopa ali pa nema dovolj moči, da bi moglo vzdržavati red. Črnogorska vlada se bode zopet pritožila pri turški, katera bode pa dala cel kup najlepših zagotovil.

Rusija. Prišli so na sled novi zaroti. V Moskvi je bilo več hišnih preiskav. Zaprli so 16 vseučiliščnikov, 4 mlade dame in jednega knjigotržca. Poleg tega zaprli so še tri druge osebe, ki so prišle v Moskvo na obisk. V neke hiši našli so cel kup puntarskih oklicev. Tudi v Peterburgu, Kijevu in Harkovu so bile hišne preiskave in so zaprli več oseb.

Italija. V Budgetni komisiji je vlado zadel hud udarec. Odklonjena je bila njena zahteva, da se ji dovoli šestmesečni začasni budget; dovolil se je bil budget le za jeden mesec. Poleg tega je komisija vladi dovolila tudi le dvanajstino tajnega zaklada, to očitno le zaradi tega, da bi ob volitvah vlada ne imela dosti denarja na razpolaganje.

Anglija. Parlament se baje razpusti dne 24. ali 25. t. m. Dne 28. bode uradni list objavil, kdaj bodo volitve in kdaj se snide nov parlament. Kakor se misli, bodo volitve že v juliju, ker avgust in september iz gospodarskih vzrokov nista pripravna meseca za volitve.

Španija. Don Ruiz Zorrilla je razposlal oklice na španski narod, da naj obnovi republiko. Govori se, da je poslal jeden izvod tudi papežu, da dokaže, da španski republikanci se mislijo nasprotovati niti cerkvi, niti papeštvu. Mi mislimo, da Zorillov oklice ne bode imel hudih posledic, četudi razmere na Španjskem niso najboljše in se republikanske agitacije vedno širijo po deželi.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 1. junija. (Moške škofovske besede.) Silno gibanje polastilo se je vsega češkega naroda na Moravskem. To gibanje slično orjaškemu plazju in vleče se dalje z močjo neukročenega življa ima svojo podstavo in korene v hrepenenju po odločnem zagovarjanju in brambi najsvetejših koristij vsega naroda, obkoljenega od vseh stranij, po moški, samozavestni politiki. Tega gibanja nihče ne oslabi, zaman bi bilo vsako nasilje, utavljati mogočni ta tok.

„Stoječi na predstraži najsvetejših koristij, vere in narodnostij — piše brnski „Hlas“ — ni za trenotje ne izpustimo iz vida onega načela, koji nam veli, da se krščansko in katoliško mišljenje in delovanje ljudstva našega od nikogar ne porušuje in ne moti; v tem oziru ni dvojiti, da ne prestanemo odbijati vsako poruševanje krščanske smeri v našem ljudstvu, kajti v tem značaju je njega rešitev. Nasprotno pa tudi gledé na zagovarjanje in obrambo čeških narodnih koristij ne poznamo in ne moremo poznati ni najmanjše nedostatkosti in omahljivosti.

Te koristi so v nevarnosti, v tem danes nihče ne dvoji ni na Češkem, ni na Moravskem, v nevarnosti ne samo pred neprijatelji naroda, temveč od strani zloglasnega nemškega šulferajna, od društva, kojemu je načelna svrha: ponemčevanje slovanskih otrok, in koje vživa izdatno podporo inozemskih Nemcev, čegar občna zborovanja pohojevajo namestniki našega cesarja, da, i ministri, kakor nam to dokazujejo Linc, Solnograd, Gradec in minole dni Dunaj.

Duh drznega nasilstva in krivice vlada povsodi, kjer je nemški šulferajn zasadil osti svoje v živo meso našega ljudstva; tu povsodi raste narodna nepravnost in odbojna drznost k uničenju naše narodnosti. Kako pogubno vpliva to društvo na češko mladež, o tem nam podajejo dokaze baš senzacijska poročila iz Ivančic in Mor. Krumlova. Naš ljubljani višji pastir, škof dr. Bauer, ponos češkega naroda, bil je baš na generalni vizitaciji v napominanih dveh mestih. In kako šulferajnska šola v Ivančicah in nemška v Mor. Krumlovu izprija češko mladež, koja se nahaja po ogromni večini v teh šolah, ker so bili stariši v pravem pomenu besede v to prisiljeni, o tem se je uveril prevz. škof sam pri izpraševanju iz veronauka.

„Devet let sem že škof — rekel je navdušeni velepastir v Ivančicah — in v tej dobi sem bil po več nego sto občinah prisoten izpraševanju iz veronauka, toda tako žalostnega uspeha nisem nikjer doživel, kakor v tej šoli. A ni čuda! Domneval sem si, da so v šolah nemškega šulferajna samo nemški otroci, toda danes sem se uveril, da je to inace. In da je v tej šoli ogromna večina čeških otrok!“

In kakor je tu, istotako je po drugih moravskih mestih in mestecih, v kojih na tisoče čeških otrok obiskuje nemške šole.

Ta uničevalna obsodba našega velepastirja o vpehlih ponemčevalnih šol je za naš osvobodilno beseda, te besede so v istini škofovske, povsem resnične, za koje zahvaljujeta škofa narod in domovina. Šole, nad kojimi je izrekel svojo najstrožjo obsodbo cerkveni dostojanstvenik, ki polaga vsako besedo na zlato tehtnico, pehajo v nevarnost najsvetejše naše verske in narodne koristi, in tu se moramo braniti najodločneje. Naš velepastir je v tem svetem boju izpregovoril škofovsko besedo. To je najboljši odgovor na naduto izživljanje v zadnjem šulferajnskem zborovanju na Dunaju, kojemu sta prisustvovala tudi minister grof Kuenburg in dolnjevavstrijski namestnik grof Kielmansegg.

Tako brnski „Hlas“. Obsodba brnskega škofa o šulferajnski šoli zasluži, da jo čujejo povsodi, osobito v merodajnih krogih, koji so minoli teden pri običnem zboru šulferajna tako visoko povzdigovali „blagodejno izobraževalno delovanje tega društva. Uverjen sem, da bodo tudi med slovenskim narodom te škofove besede o šulferajnu našle pohvalo in priznanje!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. junija.

(Imenovanje.) Kakor izvemo, je bil te dni g. dr. Filip Abram, svetnik pri najvišjem sodišču, imenovan za ministerskega svetnika in referenta za nadsodišča v Gradcu, Trstu, Zadru in Inomestu. Naše dotično poročilo, nad katerim je „Slovenski Narod“ zmajeval z modro glavo, je bilo torej povsem zanesljivo.

(Birmancev) v Ljubljani je bilo o binkoštnih praznikih 1772; med njimi v nedeljo dopoldne 862, popoldne 657, v ponedeljek dopoldne 253. Iz ljubljanske škofije je bilo zastopanih 84 far; 674 birmancev je bilo iz ljubljanskih far in mestnih šol, 113 z Iga, 83 iz St. Vida pri Ljubljani, 67 iz Borovnice, 58 iz Brezovca, po 57 iz Polja in Doba, 45 iz Dola, 44 z Dobrove, 45 iz Preske, po 39 iz Preserje in Sostrega, 33 iz Ihana, po 29 iz Smlednika in Ježice, 28 iz St. Jakoba ob Savi in iz drugih far posamezniki; 9 birmancev je bilo iz lavantinske škofije, 4 iz krške, 2 iz senjske, po 1 iz goriške, sekovske in tržaške škofije.

(Glas iz-med občinstva.) Poroča se nam: Sinoči je bil pretep v Kurji Vasi, a mestnega redarja nismo zapazili, dasi je tam doli mala stražnica. Sploh se čuje, da mestnih redarjev ne vidijo prepogostokrat pred dolnjevavstjo mitnico.

(Iz pred porotnega sodišča.) Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je bila dne 2., 3. in 4. t. m. obravnava proti Karolu Cvajerju, ki je bil obtožen zavrata roparskega umora agenta Vaclava Stedry-ja. Sodišču je predsedoval deželnega sodišča predsednik Kočevar, votanta sta bila svetovalec gg. Vencajz in Tomšič, zagovornik gospod dr. Krisper, javno obtožbo je zastopal državni pravdnik g. Pajk. Zaslisanje mnogih prič je trajalo tri dni ter bilo končano v soboto zvečer. Porotnikom je bilo stavljeno troje vprašanj, in sicer 1. (glavno) vprašanje: „Ali je zatoženi K. Cvajer kriv, da je dne 5. januarja t. l. popoldne agenta Vaclava Stedry-a v njegovi pisarni v Frančiškanskih ulicah v Ljubljani, hoteč ga umoriti ter se s silo polastiti njegovega denarja, zavrata večkrat udaril z ostrim in topim orodjem ter ga zabodel z ostrim orodjem v vrat in tako ranil, da je Vaclav Stedry takoj umrl?“ II. (eventualno) vprašanje: „Ali je bil umor storjen zavrata?“ III. (glavno vprašanje): „Ali je je bil Karol Cvajer storil poskušeno budodetstvo goljufije po § 8., 197. in 199. kazenskega zakona, ko je v preiskovalnem zaporu pisal pismi Leopoldini Resnik in Norbertu Pečaku, v katerih je L. Resnik pozval, naj pri zaslišanju potrdi, da je Cvajer v nedeljo, dne 3. januarja, domov gredel od Urbančka iz nosa krvavel, da je v noči kri obrisal v srajčne rokave, da je dne 2. januarja zaklal pišče in si tako ovratnik onesnažil s krevjo; da je N. Pečaka naprosil, naj gledé piščeta isto potrdi; da je ti pismi dne 26. marca oddal sozaprtemu Račiču na naslov Leopoldine Resnik, kateri pa pisem ni oddal, temveč skril pod slamnico.“ Ob 1. uri po noči je načelnik porotnikov, g. Lenarčič, naznanil, da so prva vprašanja soglasno zanikali, vsled česar je drugo odpalo, tretje pa z 8 proti 4 glasovom potrdili. Sodišče je Karola

Cvajerja oprostilo zatožbe zavrata umora, zaradi poskušane goljufije pa obsodilo na dva meseca težke ječe in na povračilo vseh stroškov. Zatoženec je mirno poslušal obsodbo ter prosil, naj bi ga za čas izpustili, česar pa sodišče ni dovolilo.

(Nesreče.) S Koroškega, dne 6. junija: Dne 22. p. m. po noči pogorelo je v Dobriču vse pohištvo kmeta D. Zgorelo je tudi 5 goved, 2 konja, 2 svinji in 3 ovce. Škode je do 2000 gl. Tudi dva stara hlapca sta zgorela, ker jih niso mogli več zbuditi. — Toča je pobila zadnje dni tudi na več krajih Koroške, in voda je napravila na mnogih krajih precelj škode.

(Errata corrige.) V notici „Z Dolenjskega“ v zadnji številki našega lista gledé na pregledovanje bikov-plemenjakov v novomeškem okrajnem glavarstvu smo v hitrici prezrli zmoto našega poročevalca, kakor da bi bila potovalna komisija c. kr. kmetijske družbe pregledovala itd. Istina je, da c. kr. kmetijska družba ni izvolila nobene potovalne komisije in da sploh kmetijska družba ne voli takih komisij.

(Občni zbor „Dijaške in ljudske kuhinje“) se bo vršil v petek 10. dne junija t. l. ob 6. uri popoldne v društvenih prostorih v Strelških ulicah št. 10 s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo o društvenem delovanju v zadnji dobi. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka. 5. Volitev upravnega odbora. 6. Volitev pregledovalnega odseka. 7. Slučajnosti. — K prav mnogobrojni udeležbi vabi upravni odbor.

(Okrajna učiteljska konferencija za okolico ljubljansko) bode dne 20. julija 1892. leta, ob deveti uri dopoldne v prvomestni deški ljudski šoli (Poljske ulice) v Ljubljani. Dnevni red: 1. Otvoritev konferencije, določitev predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev. 2. Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanih šolah. 3. Kako naj ljudski učitelj obravnava prirodoisne sestavke šolskih knjig, da doseže dovoljni uspeh. Poročevalca gg. Josip Novak in Viktor Jaklič. 4. Učiteljevo delovanje pred poukom in po pouku gledé šolskega pouka in discipline. Poročevalca gosp. Fr. Schifferer in gđ. Ivana Vidic. 5. Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1892/93. 6. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. 7. Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico, katere je najkasneje do 18. julija t. l. pismeno oglasiti pri knjižničnem odboru. 8. Volitev knjižničnega odbora za leto 1892/93. 9. Volitev stalnega odbora okrajne učiteljske konferencije za šolsko leto 1892/93. 10. Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 18. julija t. l. pismeno oglasiti pri stalnem odboru.

(Iz Save) so včeraj pod Stožicami potegnili moško truplo, ki je že več časa ležalo v vodi.

(Občinske volitve v Celovcu) vršile so se od 23. do 28. maja t. l. Vkljub prejšnji agitaciji bila je udeležba pri volitvah slaba in razmere na našem rotovžu so se kazale v res čudni luči. Popolnoma pozebel je tukajšnji „Komunalverein“, ki je v tretjem volilnem razredu že izgubil prav ves svoj vpliv. Na volilnih shodih je prišlo tudi do prask med občinskimi odborniki in uredniki tukajšnjih listov; pokazalo se je, da zadene nepristranska in grajalna beseda o našem zanemarjenem mestnem gospodarstvu vladajoče mogote v mestni kolibi prav nemilo, in da jim je najljubše, če jih nikdo ne moti v njih idiličnem „dolce far niente“. — Nezadovoljno je s celovskim mestnim gospodarstvom že vse, a zmanjkuje mož, ki bi imeli voljo in moč te gnile razmere zboljšati. Pri volitvah je šlo prav trdo za kandidate in šele z mnogim moledovanjem so jih našli potrebno število, večidel neskušene mlade moč. Zato bode ostalo tudi zanjprej géslo našemu mestnemu zboru: „es wird wacker fortgewurstelt!“

(Duhovniške vesti in celovške škofije.) Č. g. kapelan Anton Coufal je premeščen iz Spitala v Zagorje v Belski dolini; č. g. Josip Wilhelmer, kapelan v Zagorju v Spital. — Umrli so: dne 30. maja v. č. gg. Drag. Kassolnigg, zlatomašnik in župnik v Trebnju, star 82 let, in Andr. Ehrlich, upokojeni župnik in zlatomašnik v Šmartnem na Ravnem, star 85 let; dne 5. junija č. g. Dominik Ritzinger, župnik v Malem Št. Vidu. Rajni se je porodil 3. avgusta 1857, bil v mašnika posvečen 20. julija 1884. N. v m. p.!

(Šmarince) so se v Celovcu slovesno praznovali v treh cerkvah. Pri sv. Duhu je propovedoval znani pridigar v. g. o. Jan. Ev. Staré, S. J.; v seme-

niški cerkvi č. o. Andrej Kobler, S. J.; v stolni cerkvi dominikanski prior v. o. Norbert G. iz Eppan v Južnih Tirolih. Najbolje obiskane so bile pridige v stolni cerkvi. — Mil. gosp. knezoškof delijo dne 7. t. m. v semeniški cerkvi 7 gg. bogoslovcem-prvoletnikom tonzuro in štiri nižje redove.

(Novo cerkev) zidajo č. gg. Frančiškani v Beljaku na Koroškem s pomočjo svojega mecena p. č. msgr. St. Dioniza Cserveny-a pl. Zabor, upokojenega c. in kr. vojaškega kurata I. razreda v Solnogradu. Staro cerkev, ki je bila zidana l. 1629 so po zimi podrli. Temeljni kamen za novo cerkev so na Vnebohod s primerno cerkveno slavnostjo položili mil. knezoškof celovski. Nova cerkev bode zidana v zgodnjem gotičkem slogu, dolga 48 m., visoka 16 m., široka 18-70 m. Stolp bode visok 65 m.

(Nov nadučitelj v Trbovljah) bo, kakor se nam iz Celja poroča, g. Janez Logar, dosedaj učitelj v Trbovljah. Gosp. Janez Logar je trboveljski rojak, iskren narodnjak in priznana učiteljska moč.

(„Slovansko pevsko društvo“ in „Tržaški Sokol“) vabita na veliko veselico, ki bode na slavnostno okrašenem vrtu „Mondo Nuovo“ v nedeljo dne 12. junija 1892 v Trstu. Vstopnina za odrasle 30 kr., za otroke do 12. leta pa 10 kr. Začetek ob 5¹/₂ uri zvečer. Pri koncertu ter mej telovadbo igra orkester 30 mož pod vodstvom kapelnika gospoda Piccoli-ja. Od 6. do 11. ure zvečer je odprto kegljišče; kegljanje je na dobitke. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica dne 19. t. m. — Razpored. I. Telovadba. 1. D. Jenko: „Naprej“, koračnica, godba. 2. Nastop „Tržaškega Sokola“, naredbe razsodništva in strokovnjaškega odbora. 3. Tekmovalna telovadba članov „Tržaškega Sokola“ za nagrade. 4. Natecanje v metanju. 5. Razdelitev nagrad. 6. Proste vaje z ročkami, izvršujejo telovadci in gojenci „Tržaškega Sokola“. 7. Skupne vaje na drogu, izvršujejo gojenci „Tržaškega Sokola“. 8. Vaje na drogu, izvršujejo predtelovadci in telovadci „Tržaškega Sokola“. II. Koncert 1. Marengo: Gran ballabile del ballo „Excelsior“, godba. 1. M. Brajša: Koračnica „Slovanskega pevskega društva“, zbor. 3. Suppé: „Ouverture“, godba. 4. Fr. Gerbič: „Na Vysosti“, češka narodna pesem, zbor (novo). 5. Verdi: Spomini iz opere „Aida“, godba. 6. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, zbor s tenor-solo; poje g. J. pl. Masnec (novo). 7. Marengo: Mazurka iz baleta „Excelsior“, godba. 8. A. Förster: „Sokolska“, zbor. 9. Verdi: Potpourri iz opere: „Un ballo in maschera“, godba. 10. Iv. pl. Saje: „Večer na Savi“, zbor s četverspevom (pojo gg. Masnec, Vouk, Umek in Lončner) in s spremljevanjem orkestra. 11. Koračnica godba. — Mej koncertnimi točkami napravijo telovadci „Tržaškega Sokola“ „plastično sliko“ pri bengalični razsvetljavi.

(Odbor akad. društva „Slovenija“) na Dunaju priredi 9. junija svojo III. redno zborovo sejo v letnem tečaju 1892. z naslednim vsporedom: a) Čitanje zapisnika; b) poročilo odborovo; c) „Paradne hlače“, čita stud. med. R. Murnik; d) Izpremembra nekaterih paragrafov poslovnika; e) Slučajnosti. — Lokal: I. Fürichsgasse, 9. „Philippshof“ Southerrain. K obilni udeležitvi vabi odbor.

(Umor in samomor.) S Koroškega se nam poroča: V Logavi v Ziljski dolini je umoril 16letni P. U., sin tamošnjega župana, 35letno deklo M. R. s sekuro. Sprla sta se bila zato, ker je dekla R. dolžila fanta, da jej je ukradel nekaj denarja. — Neko deklo so zaprli v Kotiču zaradi detomora. — Na Muti se je hotel ustreliti s svojo službeno puško neki finančni stražnik, a se ni prav zadel. Sedaj je v celovski bolnišnici. — V Volšberku se je obesil mizarski pomočnik Klein. — Pri Štebnu obesil se je bogati kmetski sin A. Jak. — V Glini se je vtopila strežajka T. K. — Ali ni tudi te na res že strašen način se množeče samomori zapisati na rovaš onega brezverskega laži-liberalizma, s katerim se toliko šopirijo razni „liberalni“ mogotei na Koroškem?!

Narodno gospodarstvo.

Doneski k razvoju obrta pa tehnološki obrtni muzej na Dunaju.

Slovenec se ni še kmalu ponudila ugodnejša prilika, da si zboljšamo svoje gnotno stanje, kakor z osnovitvijo strokovne šole v Ljubljani. Kakor vsake take šole, je tudi nje naloga, pospeševati domači obrt ter mu pripomoči do običnega priznanja in razširjanja. Da se to doseže, treba je pred vsem vsestransko izobraženih in izkušenih mož, zlasti za

one stroke, v katerih se more kaj posebnega, kaj novega doseči. Da imamo Slovenci dovolj duševno zmognih, nadarjenih močij, katerim je treba le do popolne izobrazbe in do širjega obzorja pomoči, priznali so nam že tuji, najplivnejši možje. Tako se je izrazil dvorni svetnik Exner o neki priliki v centralni komisiji za zadeve obrtnega pouka o nas in našem obrtu sledeče: „Das Herzogthum Krain hat eine sehr beachtenwerthe Holzindustrie, allerdings nicht auf dem Gebiete des Kunstgewerbes, aber die Production ist eine sehr bedeutende und kann sich vergleichen mit den fortgeschrittensten Theilen der Alpenländer. Ausserdem ist die Tischlerei in Laibach auf einer sehr respectablen Stufe und, die Befähigung der Krainer muss jener der Bewohner der andern Alpenländer vollständig an die Seite gestellt werden. Die Krainer, die an andern Fachschulen studieren, zeigen sich durch eine hervorragende Begabung und ein grosses Zeichentalent aus.“

Te laskave besede nepristranskega moža, nam so dokaz, da imamo svoj obrt in zmognih močij, skrbimo le, da se obrt sedanjim razmeram primerno razvije, mladina pa, ki se posveti obrtnemu stanu, izobrazbi ter povzdigne naš obrt na dostojno stopinjo dovršenosti! Spoznati in uvideti, da je ta izobrazba potrebna, pa moremo le, če poznamo razvoj obrta pri drugih narodih, če vemo, s kakimi sredstvi, s kolikim trudom so oni dovedli svoj obrt do obnega ugleda. V ta namen hočem v kratkih besedah opisati razvoj in stanje sedanjega obrta ter opozoriti na zavod, kateri je zlasti za nas največje važnosti.

Obrt je postal svetovnega pomena stoprav v našem veku, v katerem so iznajdbe na polju mehanike in elektrike svet tako rekoč preobrazile. Največjega pomena je gotovo iznajdba parnega stroja. Kaj bi bile tovarne, kaj ladije brez parne sile? Železnice si brez njega niti misliti ne moremo in vendar je prav ta z obrtom v najtesnejši zvezi; ona je bila pogoj stopinji, katero zavzema danes obrt. S tem, da se je Evropa prepregla z mrežo železničnih prog, izpremenilo se je razmerje med posameznimi narodi popolnoma. Odslej je spoznal jeden narod brez mnogih žrtv na času in denarju svojstva prednosti, potrebe drugega ter svoje izdelke ceno in v kratkem času v daljne kraje stovoril. Tisti narod pa, ki je v oni dobi stal na najvišji stopinji obrtne izobrazbenosti, nadvladal je tudi vse druge narode v svetovni trgovini, dosegel gospodarsko nezavisnost in finančno moč. Bil je to narod francoski.

Že v prvi polovici 17. veka se je razvil na Francoskem obrt, zlasti umetni do tolike dovršenosti, da so bili francoski izdelki v drugih državah, zlasti na dvorih tako moderni, kakor dandanes. Francozu je izvrsten ukus, rekel bi, prirojen; on se sicer ne odlikuje vedno po izvirnosti, zna pa lepote znanih motivov tako srečno uporabiti in jih združiti, kakor nobeden drugi narod; poleg tega pa je znak njegovih izdelkov porabljenost in enostavnost. Zgodovina francoskega obrta nas uči, da mora skrbeti narod, ki hoče spraviti svoje izdelke v dober glas in ga jim stalno ohraniti, pred vsem za dobre zavode, v katerih mlade moči pridobijo jednote, vsem občen potem o svoji stroki. V svojem poklicu gre potem vsakdo svojo pot, vendar pa si ostanejo vsi sorodni ter se spajajo v jedno celoto. Le tako je mogoče, da imajo vsi izdelki nekak občen, soroden znak, le tako mogoče, da se razvije narod označujoči obrt; tak obrt se more tudi potem meriti z vsakim drugim obrtom.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Budimpešta, 6. junija. Vse hiše so okrašene, po ulicah so postavljeni slavoloki. Do pol milijona ljudi se je zbralo v mestu. Na kolodvoru so se zbrali vsi ministri, ban hrvatski, guverner reški, člani zbornice, primas s škofi, generali. Cesar se je pripeljal ob 1/2 3. uri, pozdravljen z burnimi eljen-

klici, ter pozdravil grofa Szaparyja, primasa, Kolomana Tiszo in ministra Csakyja; nato se je odpeljal v dvorno palačo v Budi med zvonjenjem in streljanjem topov skozi banderij, ki so ga priredili prvi magnati v krasni ogerski gali. Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava, katere se je udeležil tudi cesar. Bakljada in serenada sta zaradi slabega vremena izostali.

Budimpešta, 6. junija. Cesar je odlikoval več oseb; ministerskemu predsedniku grofu Szaparyju, primasu Vaszaryju in nadškofu Samassi je podelil veliki križ reda sv. Štefana. Škof Hornig v Vesprimu je daroval 50.000 gld. v dobre namene.

Budimpešta, 7. junija. Ko je dopoldne cesar pregledaval armado, pozdravljalo ga je burno mnogobrojno občinstvo; navzoči so bili štirje nadvojvode, vojni minister, vojaški atašaji nemški, italijanski, angleški in španski. Izbrano občinstvo je mahal s klobuki in robci ter klicalo: Živio kralj!

Kiel, 7. junija. Pripeljala sta se car in carjevič; nemški cesar se je njima peljal do Friedrichsdorfa naproti.

London, 7. junija. Neka oklopna ladija je trčila ob breg.

Novosti.

1. junija. Jožef Svete, delavčev sin, 5 mesecev, Mero-sodne ulice 1, se je zadušil.

3. junija. Jožef Žwab, kamnosekov sin, 2 leti, Poljanska cesta 29, bronhitis. — Jožef Lorenc, umirovljeni uradnik, 81 let, Rimska cesta 2, marasmus. — Marija Orešek, trgovčeva hči, 10 dni, Sv. Petra cesta 46, željustni krč.

Tuji.

3. junija.

Pri **Matiču**: Klimpfinger, nadinženjerjeva soproga, s hišino; Osterman, strojni ključar; Bellina, Herzog, Putiek, trgovci; Klein, Lihotzky, potovalec, z Dunaja. — Jarisch, poštni oficijal, in Neller, strokovni učitelj, iz Beljaka. — Sternad, nadučitelj, iz Černi. — Pucelik iz Budejevic — Schutz z Bavorskega.

Pri **stari**: Štuka, elektrotehnik; Aschenbach, inženjer; Herman, potovalec; Steiner, Semen, Münk, Habenicht, trgovci, z Dunaja. — Grof Orsini, polkovnik; baron Reinländer, feni.; Novicki, stotnik; Fuchs in Neues, iz Grada. — Diamant, trgovec, iz Prage — Diebeke, trgovec, iz Berolina. — Gamer, trgovec, iz Solnograda. — Weiss, trgovec, iz Kaniže. — Smole z bratom iz Savnice. — Jare, posestnik, s Štajerskega. — Lakmayer, kapelan, iz Naklega. — Cetkovic s soprogo iz Trsta. — Rosina, notar, iz Mokronoga. — Strucelj in Dereani iz Žužemberka. — Elsner, zasebnica, iz Celja.

Pri **Južnem kolodvoru**: König, trgovec, z Dunaja. — Fello, potovalec, in Berza, železniški uradnik, iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Vončina in Rupnik iz Idrije. — Nagode, posestnik, s Črnega Vrha. — Koebek, nadučitelj, z Gorenjega Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Jäger, kavarnar, s soprogo iz Kranja. — Perz iz Ljubna. — Bassler, nadzornik, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motriže na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	734.4	15.8	sl. svzh.	oblačno	25-60
2. u. pop.	732.5	24.0	sl. jzap.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	731.6	17.4	"	oblačno	
7. u. jut.	733.0	13.6	sl. jzap.	dež	8-10
2. u. pop.	731.8	18.4	brezv.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	733.8	14.0	sl. svzh.	"	

oređnja temperatura obeh dni 19.3° in 15.3°, oziroma za 1.5° nad in 2.6° pod normalom.

Dunajska borza.

Dne 7. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 45 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 15 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	321 " 75 "
London, 10 funtov stl.	119 " 35 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 49 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 50 "

Dne 4. junija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 70	Špeh povejen, kgr.	64
Rež.	5 80	Surovo maslo,	70
Jecmen.	4 03	Jajce, jedno	2
Oves.	2 77	Mleko, liter	10
Ajda.	5 34	Goveje meso, kgr.	62
Proso.	4 87	Telečje	54
Koruza.	4 60	Svinjsko	64
Krompir.	3 57	Kostrunovo	38
Leča.	11 —	Pišane	50
Grah.	10 —	Goleb	18
Fižol.	9 —	Sena, 100 kgr.	1 96
Masio.	86	Slama,	2 14
Maot.	66	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 60
Špeh svež.	56	" meška,	4 60

Kufstein (tirolsk o-bavarska mejna postaja) je ugodno postajališče z potniki, ki se peljejo na jug ali z juga. 170-2-2

Hotel Gizela
nasproti kolodvoru, preskrbljen z vsemi potrebščinami novejšega časa. Kolodvorska restavracija je s hotelom v zvezi. — Nizke cene. — Vrtar hotela je na kolodvoru ob vsakem osebnem vlaku. Otvoril se bo hotel dne 5. t. m. **Th. Suppenmoser.**

Marsala Florio.
Znamka **S. O. M.** Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepitev slabotnim, bolnim in prebolelim. — Steklenica 1 gld.
Gosp. lekarnarju **G. Piccoliju** v Ljubljani.
Podpisani vam potrjujejo s tem, da že 18 let prejimate **Marsala vino** iz naših kletij in sicer najboljše. Pooblašamo vas, da to potrdilo, kakor je resnično, objavite in se podpisano z veselo postojanjem **J. & V. Florio.**
Palermo (Italija) meseca dec. 1891.
Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.
Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (262) 2

Razpis službe.
Na novoustanovljenem zabavišču družbe sv. Cirila in Metoda na Greti pri Trstu razpisuje se
služba otroške vrtnarice
z letno plačo štiri sto (400) goldinarjev.
Nekolekovane prošnje s soosobnostnimi soričevali pošiljajo naj se **do 20. junija t. l.** pod naslovom:
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
V Ljubljani, dne 6. junija 1892.

Priporočilo zavoda za izdelovanje cerkvenih paramentov
Ludovika Kottala
na Dunaju, I., Rothenthurmstrasse, 23
kateri ima največjo zalogo in izbere liturgično predpisanih in izdelanih mašnih plaščev, dalmatik, pluvialov, banderov, baldahinov, velumov, monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, kadilnic, lestencev, perila itd. itd. — Tudi se dobé altarne slike in križeva pota (oljnatobarvne slike), leseni kipi, božji grobi itd. po najnižji tovarniški ceni. 163 (13-12)
Ilustrovani katalogi franco in zastoj.

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtežnje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% galske propinaciske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.
Žrebanje dne 23. junija.
Glavni dobitok 60.000 gld.
v 4% ogerskih zemljiščnodveznih obligacijah.
1 srečka gld. 2.—; 2 srečki le gld. 3-60; 5 srečk le gld. 9.—; 10 srečk le gld. 17.—.